

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

1746

Na temelju članka 35. stavka 9. i 13. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, broj 41/07) te članka 4. stavka 3. Zakona o stočarstvu (»Narodne novine«, broj 70/97, 36/98, 151/03 i 132/06), ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O PROVOĐENJU OBVEZNOG OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE GOVEDA

I. OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom propisuje način i postupak označavanja i registracije goveda, označavanje uvezenih goveda, registracija goveda u slučaju premještanja, oblik i sadržaj Registra goveda na gospodarstvu (u daljnjem tekstu: RGG), Jedinstvenog registra goveda (u daljnjem tekstu: JRG) i drugih evidencija te putnog lista za goveda (u daljnjem tekstu: Putni list) i drugih obrazaca, oblik, izgled i sadržaj ušne markice za goveda, narudžbu i dobavljanje ušnih markica, način postupanja s ušnom markicom u slučaju gubitka, uginuća ili klanja goveda, prava i obveze označavatelja i Hrvatske poljoprivredne agencije (u daljnjem tekstu: HPA) na području označavanja i registracije goveda, nadzor nad provedbom ovoga Pravilnika i mjere u slučaju postupanja protivnog odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Ovaj Pravilnik utvrđuje zahtjeve za označavanjem i registracijom goveda, ne dovodeći u pitanje provedbu posebnih propisa donesenih u svrhu suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti goveda.

Svrha obveznog označavanja i registracije goveda

Članak 2.

(1) Radi provedbe mjera za zaštitu zdravlja životinja i ljudi od zaraznih i nametničkih bolesti, kontrole prometa domaćih životinja te praćenja sljedivosti proizvoda životinjskog podrijetla, uzgojno selekcijskog rada u govedarstvu, ostvarivanja prava na novčane potpore i prikupljanja statističkih podataka, sva goveda u Republici Hrvatskoj moraju se označiti u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Svako govedo u Republici Hrvatskoj mora biti označeno i upisano u JRG i RGG, a svako premještanje goveda i/ili promjena posjednika mora se evidentirati u JRG na način koji u

svako doba omogućuje utvrđivanje identiteta goveda i gospodarstva na kojem je govedo oteljeno, kao i sve posjednike te gospodarstva na kojima je govedo boravilo.

Pojmovnik

Članak 3.

Za potrebe ovoga Pravilnika primjenjuju se sljedeći pojmovi:

1. *Dobavljači ušnih markica* – pravne ili fizičke osobe, koje su upisane u Evidenciju dobavljača ušnih markica;
2. *Evidencija dobavljača ušnih markica* – popis svih dobavljača sredstava za označavanje goveda ovlaštenih od strane Uprave za veterinarstvo (u tekstu: Uprava) koja vodi njihov popis u elektronskom obliku;
3. *Gospodarstvo* – svaki objekt ili u slučaju držanja životinja na otvorenom, svako mjesto smješteno unutar područja Republike Hrvatske na kojem domaće životinje povremeno ili trajno borave i/ili se uzgajaju i drže;
4. *Govedo* – svaka životinja vrste Bovine;
5. *HPA* – ovlaštena pravna osoba kojoj Uprava povjerava poslove vođenja Jedinственог регистра domaćih životinja;
6. *Identifikacijska kartica gospodarstva* (u daljnjem tekstu: IKG) – dokument koji služi za identifikaciju posjednika i gospodarstva u okviru svih sustava u stočarstvu (Prilog IX. ovoga Pravilnika);
7. *Identifikacijska kartica klaonice* (u daljnjem tekstu: IKK) – dokument koji služi za identifikaciju klaonice, a sadrži njen odobreni broj.
8. *Jedinstveni identifikacijski broj gospodarstva* (u daljnjem tekstu: JIBG) – broj koji za svako gospodarstvo upisano u Registar farmi dodjeljuje HPA. Jednom dodijeljeni JIBG je nepromjenjiv;
9. *Jedinstveni registar domaćih životinja* (u daljnjem tekstu: JRDŽ) – temeljna baza podataka o domaćim životinjama (goveda, konji, svinje ovce i koze), gospodarstvima i posjednicima u Republici Hrvatskoj koju vodi HPA u elektronskom obliku;
10. *JRG* – temeljna baza podataka o svim označenim govedima u Republici Hrvatskoj i sastavni je dio JRDŽ;
11. *Jedinstveni životni broj* (u daljnjem tekstu: JŽB) – identifikacijski broj svake pojedine životinje koji omogućuje njenu identifikaciju te je povezuje s JIBG-om na kojem je rođena, kao i svim gospodarstvima na kojima je boravila;
12. *Klaonica* – objekt odobren za klanje životinja kojem je dodijeljen odobreni broj;

13. *Matični identifikacijski broj poljoprivrednog gospodarstva* (u daljnjem tekstu: MIBPG) – jedinstveni broj koji je dodijeljen za svako poljoprivredno gospodarstvo u Upisniku poljoprivrednih gospodarstva;
14. *Ministarstvo* – Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja;
15. *Obvezna dokumentacija* – svi obrasci propisani ovim Pravilnikom;
16. *Ovlaštena veterinarska organizacija* – pravna osoba koja na temelju ovlasti Uprave provodi, organizira i kontrolira označavanje i registraciju označavanja te registraciju prometa životinja u JRDŽ u skladu s odredbama ovog Pravilnika, a po potrebi tiska Putni list;
17. *Označavatelj* – pravna ili fizička osoba koja obavlja označavanje i registraciju goveda u skladu s odredbama ovog Pravilnika;
18. *Označena životinja* – govedo koje je označeno na način propisan ovim Pravilnikom;
19. *Ponovno označavanje* – postupak kojim se govedo u slučajevima gubitka, oštećenja ili nečitkosti ušne markice, ponovno označava na način propisan ovim Pravilnikom;
20. *Posjednik* – svaka pravna ili fizička osoba koja je kao vlasnik, korisnik ili čuvar izravno odgovorna za zdravlje i dobrobit životinje;
21. *Prijevoznik* – svaka fizička ili pravna osoba koja obavlja prijevoz životinja prijevoznim sredstvima na temelju odobrenja za obavljanje prijevoza te je odgovorna za nju za vrijeme prijevoza u skladu s posebnim propisima;
22. *Potvrda o označavanju* – dokument koji posjednik goveda dobiva za označeno govedo, a koji se izdaje jedanput za pojedinu životinju;
23. *Promet* – svako premještanje živih goveda;
24. *Putni list* – dokument koji se ispisuje iz JRG-a nakon označavanja i registracije goveda, a sadrži podatke o govedu, gospodarstvu rođenja ili prvom gospodarstvu u Republici Hrvatskoj nakon uvoza, drugim gospodarstvima na kojima je govedo boravilo, gospodarstvu na kojem se govedo trenutno boravi te posjedniku, a prati životinju u prometu;
25. *Registar farmi* – temeljna baza podataka o svim gospodarstvima na kojima se drže domaće životinje u Republici Hrvatskoj i sastavni je dio JRDŽ;
26. *Registracija goveda* – upis označenog goveda u RGG i JRG;
27. *Registracija premještanja goveda* – upis o premještanju goveda (odlasku/dolasku) u RGG i JRG;
28. *Premještanje* – svako komercijalno ili nekomercijalno premještanje životinje iz gospodarstva iz kojeg potječe ili nekoga drugog mjesta na drugu lokaciju (odredišno mjesto);
29. *Promjena posjednika* – registracija promjene posjednika unutar istog JIBG-a;

30. *Sabirni centar* – svaki objekt i sabiralište u kojima se grupiraju životinje podrijetlom s različitih gospodarstava za pošiljke životinja koje se stavljaju u promet, a ima status gospodarstva u skladu s posebnim propisom;

31. *Sajam* – svako mjesto na koje se dovode životinje s različitih gospodarstava radi trgovine u unutarnjem prometu Republike Hrvatske i koje je registrirano od strane Uprave te ima status gospodarstva u skladu s posebnim propisom;

32. *Trgovac* – svaka fizička ili pravna osoba koja kupuje i prodaje životinje iz komercijalnih razloga, izravno ili neizravno te ima redovan promet životinjama i u roku od najviše 30 dana proda životinje koje kupi ili premjesti iz prvobitnog prostora u drugi prostor, koji nije u njegovom vlasništvu te ima status gospodarstva u skladu s posebnim propisom;

33. *Uprava* – ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za provedbu ovoga Pravilnika.

II. OZNAČAVANJE GOVEDA

Odgovornost za označavanje goveda

Članak 4.

(1) Za pravilno i pravovremeno označavanje goveda odgovoran je posjednik goveda.

(2) Ukoliko se životinja izgubi ili je ukradena, posjednik je dužan u roku od 3 dana izvijestiti ovlaštenog veterinaru koji to registrira u JRG.

Ovlaštenje za označavanje goveda

Članak 5.

(1) Označavanje goveda u skladu s odredbama Zakona o veterinarstvu i ovog Pravilnika obavljaju pravne ili fizičke osobe i to:

1. posjednici goveda,
2. ovlaštene veterinarske organizacije,
3. veterinarske službe,
4. HPA.

(2) Označavateljima iz stavka 1. ovoga članka HPA dodjeljuje šifru označavatelja.

(3) Posjednici mogu označavati goveda koja imaju u posjedu na vlastitom gospodarstvu, odnosno gospodarstvu pravne osobe gdje su zaposleni i to ako posjeduju potvrdu o osposobljenosti za označavanje i odobrenje od Uprave.

(4) Program osposobljavanja iz stavka 3. ovoga članka odobrava Uprava, a provodi ga HPA.

(5) Podaci o posjednicima iz stavka 3. ovoga članka, upisuju se u JRG.

Sustav označavanja i registracije goveda

Članak 6.

Sustav označavanja i registracije goveda sadrži:

- ušne markice kojima se označava svako govedo,
- Putni list,
- Registar goveda na gospodarstvu,
- računalnu bazu podataka JRG.

Vrijeme i način označavanja goveda

Članak 7.

- (1) Govedo mora biti označeno najkasnije do 20-og dana starosti odnosno prije otpreme s gospodarstva, ako se otprema prije 20-og dana starosti.
- (2) Goveda moraju biti označena ušnom markicom koja se mora staviti na oba uha.
- (3) Obje ušne markice moraju imati isti JŽB koji omogućuje identifikaciju svake pojedine životinje i gospodarstva na kojem je rođena.
- (4) JŽB goveda sastoji se od dvoslovne oznake za Republiku Hrvatsku (HR) i deseteroznamenkastog neponovljivog broja.
- (5) Po označavanju goveda, označavatelj iz članka 5. ovoga Pravilnika ispunjava Potvrdu o označavanju na obrascu iz Priloga II. ovoga Pravilnika.
- (6) Zabranjeno je uklanjanje ili mijenjanje ušnih markica i oznaka na njima protivno odredbama ovoga Pravilnika.

Označavanje goveda uvezenih iz država koje nisu članice Europske unije

Članak 8.

- (1) Sva goveda uvezena iz država koje nisu članice Europske unije i na kojima su obavljene kontrole utvrđene Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrole živih životinja u prometu preko granice Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 154/08, 154/09 i 28/10) te ostaju na području Republike Hrvatske radi tova ili rasploda moraju se označiti u skladu s odredbama ovoga Pravilnika na određinom gospodarstvu u roku od 20 dana od dana uvoza, odnosno prije otpreme s gospodarstva ako se otpremaju prije navedenog roka.
- (2) Označavanje uvezenih goveda iz država koje nisu članice Europske unije obavljaju ovlaštene veterinarske organizacije koje su dužne, najkasnije u roku od 7 dana od dana

provedenog označavanja, odnosno prije otpreme iz karantenskog objekta na drugo mjesto, upisati podatke o uvezenim govedima u JRG u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.

(3) Ovlaštena veterinarska organizacija mora u JRG, a posjednik uvezenog goveda u RGG, upisati izvornu identifikacijsku oznaku države iz koje je govedo uvezeno te podatke iz prateće veterinarske dokumentacije u skladu s člankom 12. stavkom 7. točkom 1. podtočkama (a) do (f) ovoga Pravilnika i sljedeće podatke:

- identifikacijsku oznaku gospodarstva ili ime/naziv gospodarstva s kojeg govedo dolazi,
- datum uvoza u Republiku Hrvatsku i JŽB u skladu s člankom 7. stavkom 4. ovoga Pravilnika,
- JŽB majke, a ukoliko se u karantenskom objektu ili gospodarstvu dolaska utvrdi da uvezena životinja nema podatke o majci ista će odmah biti neškodljivo uklonjena na teret uvoznika.

Uvoz goveda bez potrebe ponovnog označavanja

Članak 9.

(1) Uvezena goveda ne moraju se ponovno označiti ako:

1. su namijenjena klanju, a:

- (a) odredišno gospodarstvo je klaonica na području Republike Hrvatske i životinja se zakolje u roku od 20 dana od dana uvoza ili u kraćem roku ukoliko to zahtijeva poseban propis;
- (b) uvezena životinja iz Europske unije je otpremljena u klaonicu i prati je Putni list države članice iz koje životinja potječe.

2. se uvoze iz država članica Europske unije pod uvjetima kako slijedi:

- (a) govedo je označeno na propisan način;
- (b) govedo prati Putni list, izdan u državi iz koje govedo dolazi;
- (c) iz prateće propisane veterinarske dokumentacije razvidan je datum dolaska goveda u Republiku Hrvatsku.

(2) Ovlaštena veterinarska organizacija zaprimljene putne listove uvezenih i registriranih goveda iz država članica Europske unije, po upisu podataka u JRG, vraća nadležnom tijelu države izvoza, a troškove vraćanja putnog lista snosi uvoznik.

(3) Osim podataka iz članka 12. stavka 7. točke 1. podtočke (a) do (e) ovoga Pravilnika u JRG se moraju upisati i sljedeći podaci:

- identifikacijska oznaka gospodarstva odnosno ime i prezime/naziv posjednika te adresa gospodarstva s kojeg govedo dolazi,
- datum dolaska goveda na odredišno gospodarstvo u Republici Hrvatskoj.

(4) Svako govedo uvezeno iz države članice Europske unije zadržava svoje izvorne ušne markice.

(5) Posjednik je dužan Putni list uvezenog goveda dostaviti ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji najkasnije u roku od 4 dana od dana dolaska uvezene životinje na gospodarstvo.

(6) Ovlaštena veterinarska organizacija je dužna navedene podatke upisati u JRG najkasnije u roku od 3 dana od primitka propisanih obrazaca.

Gubitak ušne markice

Članak 10.

(1) Ako se ušna markica izgubi, teže ošteti ili postane nečitljiva mora se zamijeniti zamjenskom ušnom markicom u roku od 28 dana od nastalog događaja. Posjednik mora najkasnije u roku od 4 dana naručiti zamjensku ušnu markicu kod ovlaštenog označavatelja.

(2) Ovlašteni označavatelj u skladu s člankom 5. ovoga Pravilnika upisuje podatke o narudžbi iz stavka 1. ovog članka na obrascu »Narudžba izgubljenih ušnih markica« iz Priloga IV. ovoga Pravilnika, koji se ispunjava u tri primjerka s upisanim datumom narudžbe i svim ostalim podacima. Jedan primjerak obrasca ostaje posjedniku, kao dokaz o narudžbi zamjenske ušne markice koji se čuva najmanje 3 godine.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, ukoliko posjednik u skladu s člankom 5. ovoga Pravilnika samostalno označava i registrira goveda na svom gospodarstvu dužan je narudžbu zamjenskih ušnih markica proslijediti elektronskim putem prema HPA te posjedovati ispis narudžbe.

(4) Narudžba iz stavka 1. i 2. ovog članka, dostavlja se u HPA elektronskim putem najkasnije u roku od 3 dana od dana narudžbe, a HPA narudžbu odmah prosljeđuje dobavljaču.

(5) Dobavljač ušnih markica mora zamjensku ušnu markicu dostaviti HPA-u, koji je dostavlja označavatelju najkasnije u roku od 14 dana od narudžbe o čemu HPA vodi posebnu evidenciju.

(6) Zamjenskom ušnom markicom označavatelj je dužan označiti govedo najkasnije u roku od sedam dana od primitka zamjenske ušne markice od HPA.

(7) Zamjenske ušne markice moraju biti izrađene u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, a JŽB na njima mora biti nepromijenjen te moraju na vrhu imati oznaku rimskog broja, koji pokazuje koliko je puta zamjenska ušna markica izdana.

(8) Zamjenska ušna markica za govedo rođeno u državi članici Europske unije nosi isti identifikacijski broj države članice, a umjesto skraćenog naziva nadležnog tijela države članice nalazi se skraćeni naziv Ministarstva.

(9) Narudžba zamjenskih ušnih markica mora biti evidentirana u JRG.

Gubitak ušne markice na putu do klaonice, izložbe, sabirnog centra ili sajma

Članak 11.

(1) Ukoliko govedo, na putu do klaonice izgubi ušnu markicu, službeni veterinar u klaonici neće dopustiti njegovo klanje dok posjednik ne dokaže identitet životinje, najkasnije u roku od dva dana.

(2) Ako posjednik u roku iz stavka 1. ovoga članka ne dokaže identitet goveda, službeni veterinar određuje usmrćivanje i neškodljivo uklanjanje navedene životinje.

(3) Ukoliko govedo, na izložbi ili sabirnom centru/sajmu ili na putu do navedenih mjesta izgubi ušnu markicu mora se vratiti na gospodarstvo s kojeg je otpremljeno s Putnim listom.

Jedinstveni registar goveda (JRG)

Članak 12.

(1) JRG je ažurno, računalno vođena evidencija goveda iz koje su vidljivi sljedeći podaci o:

(a) rođenju, provedenom označavanju, uvozu, izvozu, premještanju, klanju, uginuću, usmrćivanju/neškodljivom uklanjanju goveda;

(b) izdanim ušnim markicama, putnim listovima, zamjenskim ušnim markicama i zamjenskim putnim listovima;

(c) posjednicima goveda, gospodarstvima i lokacijama na kojima se goveda nalaze;

(d) traženim novčanim potporama za pojedino govedo;

(e) zabrani prometa goveda na gospodarstvu;

(f) provedenom inspekcijskom nadzoru;

(g) subjektima uključenim u sustav označavanja i registracije goveda i to:

– ovlaštenim označavateljima,

– dobavljačima ušnih markica;

(h) osobama koje imaju pristup podacima iz JRG;

(i) svi ostali podaci na zahtjev Uprave.

(2) Obavljanje poslova vođenja JRG povjerava se HPA-u u skladu s odredbama Zakona o veterinarstvu.

(3) Podatke u JRG upisuju:

– ovlaštene veterinarske organizacije;

– HPA;

- službeni veterinar/kontrolno tijelo u klaonici i sabirnom centru odnosno osoba pod njegovim nadzorom;
- posjednici koji sami označavaju goveda na vlastitom gospodarstvu odnosno gospodarstvu pravne osobe gdje su zaposleni.

(4) Pristup JRG-u radi pregleda podataka imaju:

- Ministarstvo;
- ovlaštene veterinarske organizacije;
- veterinarske službe;
- HPA;
- posjednici iz članka 5. stavka 3. ovoga Pravilnika;
- druge osobe kojima na temelju podnesenog zahtjeva Uprava može odobriti pristup podacima, uz uvjet da su tajnost i zaštita osobnih podataka osigurani u skladu s posebnim propisima.

(5) Svi podaci evidentirani u JRG trajno su dostupni.

(6) JRG vodi i za upravljanje njime odgovorna je Uprava.

(7) JRG sadrži sljedeće podatke:

1. Za svaku životinju:

- (a) JŽB;
- (b) datum rođenja;
- (c) spol;
- (d) pasminu;
- (e) JŽB majke, a u slučaju embrio transfera JŽB biološke majke i JŽB nositeljice embrija;
- (f) u slučaju uvoza goveda iz države koja nije članica Europske unije, JŽB koji je životinji dodijeljen nakon provedenih karantenskih mjera u karanteni i izvorni identifikacijski broj iz države podrijetla;
- (g) JIBG i IKG na kojem je životinja rođena;
- (h) JIBG i IKG na kojima je životinja boravila i datum svakog premještanja;
- (i) datum uginuća, klanja, prisilnog klanja, usmrćivanja te prispjeća u kafileriju.

2. Za svako gospodarstvo:

- JIBG/IKG;
- ime/naziv i adresa posjednika.

(8) Iz JRG moraju u svako doba biti vidljivi sljedeći podaci:

- JŽB svakoga pojedinog goveda na gospodarstvu;
- sva gospodarstava na kojima je pojedina životinja boravila, gospodarstvo rođenja, ili gospodarstvo uvoza.

(9) serijski brojevi izdanih Putnih listova od HPA ili ovlaštene veterinarske organizacije.

Potvrda o označavanju, registracija goveda

Članak 13.

(1) Prilikom označavanja goveda oteljenih u Republici Hrvatskoj označavatelj iz članka 5. ovoga Pravilnika dužan je obaviti njihovu registraciju. U tu svrhu mora ispuniti Potvrdu o označavanju propisanu člankom 7. stavkom 5. ovoga Pravilnika, u skladu s Prilogom II. ovoga Pravilnika i na temelju ispunjene Potvrde o označavanju dostaviti podatke o provedenom označavanju goveda u JRG u skladu s člankom 14. ovoga Pravilnika.

(2) Potvrda iz stavka 1. ovoga članka sadrži sljedeće podatke:

- serijski broj;
- JŽB;
- spol goveda;
- pasminu goveda;
- datum rođenja goveda;
- JŽB majke, a u slučaju embrio transfera JŽB biološke majke i nositeljice embrija;
- identifikacijski broj oca, ako je poznat;
- JIBG / IKG ime/naziv i adresu posjednika;
- šifru označavatelja;
- potpis označavatelja;
- datum označavanja;
- potpis posjednika goveda;

– podatak o rođenju živog teleta odnosno mrtvo rođenju teleta.

(3) Potvrda o označavanju ispunjava se u tri primjerka od kojih prvi primjerak ostaje označavatelju te se koristi za prijavu podataka u JRG, drugi se primjerak šalje HPA, a treći primjerak ostaje posjedniku.

(4) Označavatelji su dužni podatke o obavljenom označavanju u skladu s Potvrdom o označavanju prijaviti u JRG u skladu s rokom iz članka 15. stavka 2. ovoga Pravilnika.

(5) Govedo je registrirano kada su podaci iz stavka 2. ovoga članka upisani u JRG.

(6) Ukoliko su govedo označili djelatnici ovlaštene veterinarske organizacije ili HPA, dužni su posjedniku u roku od 7 dana od dana označavanja izdati Putni list.

(7) Ukoliko je označavatelj posjednik životinja, isti je dužan ispisati Potvrdu o označavanju te je upisati u JRG, a Putni list dužan je pribaviti od ovlaštene veterinarske organizacije ili HPA u roku 7 dana od dana upisa.

(8) Uvjet za premještanje i/ili promjenu posjednika goveda je registracija goveda u JRG-u.

Načini dostave podataka u JRG

Članak 14.

(1) Posjednik goveda može u JRG neposredno dostaviti podatke propisane rokom određenog člankom 15. stavkom 1. ovoga Pravilnika, uz uvjet da je ovlašten za označavanje goveda na vlastitom gospodarstvu ili da ima veterinarsku službu.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka posjedniku goveda dodjeljuje Uprava na temelju zahtjeva uz koji se mora priložiti dokaz o osposobljenosti za označavanje u skladu s programom iz članka 5. stavka 4. ovoga Pravilnika.

(3) Zahtjev za odobrenjem posjedniku će biti odbijen ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovoga članka, odnosno ako je inspekcijskim nadzorom u posljednjih godinu dana utvrđena nesukladnost s odredbama ovoga Pravilnika za koju je zapriječena mjera zabrane prometa goveda ili smanjenja iznosa novčanih potpora u skladu sa posebnim propisom o uvjetima višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji.

(4) Nakon dodjele odobrenja, HPA posjednika upisuje u posebnu evidenciju, koja se vodi u elektronskom obliku, te je posjednik ovlašten za upis vlastitih podataka u JRG.

(5) Ako goveda označavaju ovlaštene veterinarske organizacije, veterinarske službe ili HPA, iste su dužne upisati podatke o označenim govedima u JRG u skladu s rokovima iz članka 15. ovoga Pravilnika.

(6) Podatke o premještanjima goveda iz članka 19. do 26. ovoga Pravilnika upisuju ovlaštene veterinarske organizacije i posjednici osposobljeni za označavanje goveda na vlastitom gospodarstvu u skladu s člankom 5. ovoga Pravilnika, s tim da podatke o govedima na sabirnim centrima i sajmovima te o zaklanim, uginulim i prisilno zaklanim govedima upisuju isključivo ovlaštene veterinarske organizacije/kontrolna tijela/službeni veterinari.

(7) Podatke o uvozu u slučaju provođenja karantenskih mjera i izvozu goveda u JRG upisuje ovlaštena veterinarska organizacija ili službeni veterinar.

(8) Podatke o uginulim govedima u JRG upisuje ovlaštena veterinarska organizacija/službeni veterinar, a odgovorna osoba u kafileriji registrira u JRG datum prispjeća lešine u kafileriju na temelju komercijalnog dokumenta koji prati lešinu u roku od 7 dana od datuma prispjeća lešine, u skladu s posebnim propisom.

(9) Odgovorna osoba u službenom laboratoriju upisuje datum pregleda uzorka uginulih goveda na GSE u JRG u skladu s posebnim propisom.

Rokovi za dostavu podataka

Članak 15.

(1) Rok za dostavu i upis podataka u JRG je sedam dana od dana nastale promjene.

(2) Posjednik je dužan u roku od četiri dana od dana nastale promjene podatke dostaviti ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji. Ovlaštena veterinarska organizacija je dužna podatke upisati u JRG najkasnije u roku od sljedeća tri dana.

(3) HPA, ovlaštena veterinarska organizacija i posjednik koji samostalno označava goveda dužni su podatke o označavanju goveda upisati u JRG u roku od tri dana.

Putni list

Članak 16.

(1) Putni list se izdaje na temelju registracije goveda u JRG, a izdaju ga ovlaštene veterinarske organizacije i HPA u roku sedam dana od dana registracije goveda.

(2) Putni list može izdati ovlaštena veterinarska organizacija u roku sedam dana od dana registracije goveda ukoliko je ista bila označavatelj goveda za koje posjednik traži putni list.

(3) Ukoliko nadležna ovlaštena veterinarska organizacija iz bilo kojeg razloga nije u mogućnosti izdati Putni list u propisanom roku, dužna je o tome bez odgode izvijestiti posjednika koji će zatražiti izdavanje putnog lista u HPA.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka ukoliko nadležna ovlaštena veterinarska organizacija nije ispisala putni list u roku sedam dana, HPA će izdati putni list u roku sedam dana od dana registracije goveda u JRG.

(5) U slučaju goveda uvezenih iz Europske unije, Putni list, koji prati životinju posjednik je obvezan u roku od četiri dana od dana uvoza predati ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji, koja podatke iz Putnog lista upisuje u JRG u skladu s člankom 15. stavkom 2. ovoga Pravilnika te posjedniku najkasnije u roku od sedam dana od dana upisa izdaje Putne listove ili postupa u skladu s člankom 4. ovoga Pravilnika.

(6) U slučaju goveda uvezenih iz država koje nisu članice Europske unije, Putni list izdaje ovlaštena veterinarska organizacija ili HPA odmah po registraciji goveda u JRG-u, najkasnije

u roku sedam dana od datuma registracije, a nakon provedenog ponovnog označavanja i svakako prije raspuštanja karantene ukoliko je ista propisana.

(7) Putni list, iz stavka 1. ovoga članka posjednik mora čuvati na gospodarstvu na kojem se govedo nalazi.

(8) Putni list u skladu s Prilogom V. ovoga Pravilnika mora pratiti govedo pri svakom premještanju.

(9) Putni list mora sadržavati sljedeće podatke:

1. mjesto izdavanja i datum te logo Ministarstva;

2. serijski broj Putnog lista, JŽB goveda i barcode;

3. podatke o govedu: JŽB, datum rođenja, spol, pasminu, status premije za muško govedo (I. i II. dobna kategorija) JŽB majke (u slučaju embrio transfera upisuje se JŽB biološke majke i nositeljice embrija), identifikacijski broj (ID) majke u slučaju uvoza te oca, ako je poznat;

4. podatke o gospodarstvu: JIBG / serijski broj IKG ime, prezime /naziv i adresu posjednika, te ime/naziv, adresu, JIBG/ serijski broj IKG i potpis svih posjednika te datum premještanja;

5. JIBG/IKG serijski broj IKG na kojem je govedo rođeno, a u slučaju uvoza državu izvoznicu, kod uvoza iz trećih zemalja i broj ušne markica zemlje izvoznice;

6. podatke o prethodnim posjednicima.

(10) Duplikate putnih listova izdaje isključivo HPA o trošku posjednika, a o izdanim duplikatima Putnih listova HPA vodi posebnu evidenciju.

Arhiviranje Putnog lista

Članak 17.

Putni list u slučajevima uginuća, prisilnog klanja, klanja, usmrćivanja, krađe/gubitka, arhivira ovlaštena veterinarska organizacija/kontrolno tijelo ili ispostava veterinarskog ureda koja je registrirala zadnju migraciju i to najmanje tri godine.

Premještanje goveda

Članak 18.

(1) Premještanje goveda dopušteno je jedino ako je govedo označeno i registrirano u skladu s odredbama članka 7., 8., 9. i 13. ovoga Pravilnika te ako je za govedo izdan Putni list u skladu s člankom 16. ovoga Pravilnika.

(2) Svaki put kada se životinja premješta mora je pratiti Putni list.

- (3) Promet se prijavljuje na Obrascu za prijavu premještanja (u daljnjem tekstu: Obrazac) iz Priloga III. ovog Pravilnika koji svaki posjednik mora imati na gospodarstvu, a koji se piše u tri primjerka.
- (4) Obrazac popunjava posjednik koji premješta goveda sa svog gospodarstva. Prva dva primjerka su »Odlazak«, a treći primjerak je »Dolazak«.
- (5) Posjednik koji otprema životinje zadržava prva dva primjerka, a novi posjednik nakon što potpiše sva tri obrasca dobiva treći primjerak i Putni list.
- (6) Posjednik s gospodarstva odlaska predaje ovlaštenom/službenom veterinaru prva dva primjerka, veterinar upisuje datum primitka obrasca i potpisuje obrazac, prvi primjerak daje posjedniku.
- (7) Posjednik je dužan čuvati Obrazac na gospodarstvu najmanje tri godine od dana premještanja.
- (8) Ovlaštena veterinarska organizacija na temelju drugog primjerka podatke o odlasku upisuje u JRG, a obrazac arhivira najmanje tri godine.
- (9) Dolazni posjednik u roku navedenom u članku 15. stavku 2. ovoga pravilnika svoj primjerak obrasca predaje nadležnom ovlaštenom/službenom veterinaru koji po preuzimanju obrasca upisuje na Putni list podatak o novom, dolaznom posjedniku nakon čega se Putni list vraća posjedniku, a podatke s Obrasca koji se čuva najmanje tri godine upisuje u JRG.
- (10) Promjena posjednika unutar istog gospodarstva mora se evidentirati u JRG najkasnije u roku sedam dana od nastale promjene.

Premještanje goveda – odlazak

Članak 19.

- (1) Posjednik goveda odgovoran je za sljedivost goveda te je dužan podatke o odlasku goveda sa svog gospodarstva, ovjerene vlastoručnim potpisom dostaviti u ovlaštenu veterinarsku organizaciju u skladu s odredbama članka 14. i 15. ovoga Pravilnika.
- (2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka moraju sadržavati:
1. JŽB;
  2. JIBG/IKG – serijski broj kartice;
  3. datum odlaska goveda s gospodarstva;
  4. razlog odlaska (premještanje/promjena posjednika, klanje, prisilno klanje, izvoz, krađa/gubitak, uginuće, usmrćivanje);
  5. JIBG/IKG – serijski broj kartice gospodarstva na koje se govedo otprema, odnosno odobreni broj klaonice u slučaju otpreme goveda na klanje;

6. broj odobrenja za obavljanje prijevoza odobrenog prijevoznika ukoliko je isti registriran, a uvijek registracijsku oznaku vozila kojim se otprema govedo te potpis vozača;

7. IKK/odobreni broj klaonice kod otpreme goveda na klanje ili prisilno klanje.

(3) Posjednik gospodarstva otpreme dužan je prilikom otpreme goveda upisati podatke iz stavka 2. ovoga članka na obrasce »Odlazak« i »Dolazak« sa IKG ili IKK, ovisno kamo se govedo upućuje.

Premještanje goveda – dolazak

Članak 20.

(1) Posjednik goveda može na gospodarstvo primiti samo označeno govedo koje prati valjani Putni list.

(2) Posjednik gospodarstva dopreme goveda, dužan je po dolasku goveda na gospodarstvo dostaviti podatke u JRG u skladu s odredbama članka 14. i 15. ovoga Pravilnika.

(3) Novi posjednik dužan je dostaviti sljedeće podatke:

(a) JŽB;

(b) JIBG/ IKG serijski broj;

(c) datum dolaska goveda na gospodarstvo;

(d) JIBG/IKG serijski broj s kojeg je govedo otpremljeno;

(e) Broj odobrenja prijevoznika ukoliko je isti registriran, a uvijek registarski broj vozila i potpis vozača.

(4) Posjednik podatke iz stavka 3. ovoga članka dostavlja ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji na obrascu »Dolazak« i potpisom potvrđuje točnost upisanih podataka.

(5) Ovlaštena veterinarska organizacija podatke o novom posjedniku s obrasca »Dolazak« upisuje u JRG i na Putni list uz vlastoručni potpis i pečat.

(6) U JRG upisuje se broj odobrenog prijevoznika.

(7) Putni list je pravovaljan kada je potpisan po novom posjedniku.

Izvoz goveda

Članak 21.

Izvoz goveda obavlja se na sljedeći način:

1. Izvoz neposredno od posjednika;

- (a) Posjednik prilikom izvoza predaje Putni list s ispunjenim obrascem »Odlazak« službenom veterinaru;
- (b) Na navedenom obrascu posjednik potvrđuje izvoz i upisuje naziv zemlje uvoznice;
- (c) Službeni veterinar na mjestu otpreme provjerava sukladnost ušnih markica i putnih listova;
- (d) Podatke s obrasca »Odlazak« službeni veterinar/kontrolno tijelo upisuje u JRG najkasnije u roku od 7 dana od dana izvoza pri čemu kao razlog odlaska navodi izvoz, a kopiju Putnog lista zajedno s obrascima »Odlazak« i »Dolazak« čuva najmanje 3 godine od ostvarenog izvoza.

2. Izvoz preko sabirnog centra

- (a) Premještanje goveda s gospodarstva do sabirnog centra provodi se u skladu s odredbama članka 19. i 20. ovoga Pravilnika;
- (b) Ovlaštena veterinarska organizacija po registraciji dolaska u JRG upisuje na Putni list sabirni centar kao zadnjeg posjednika;
- (c) Navedeni izvoz može se obaviti tek kada odgovornoj osobi u sabirnom centru budu dostavljeni Putni listovi u kojima je dotični sabirni centar naveden kao posjednik goveda;
- (d) Ispunjeni obrazac »Odlazak« sa svim podacima sukladno članku 19. ovoga Pravilnika, a gdje se kao razlog promjene posjednika navodi i upisuje izvoz upisuje u JRG službeni veterinar i to JŽB; JIBG/IKG s kojeg govedo odlazi; datum odlaska s gospodarstva; državu u koju se životinja otprema te podatke o odredišnom gospodarstvu, odnosno identifikacijski broj gospodarstva za države članice Europske unije.

Premještanje goveda iz Republike Hrvatske u državu članicu Europske unije

Članak 22.

- (1) U slučaju premještanja goveda iz Republike Hrvatske u državu članicu Europske unije posjednik pri izvozu predaje Putni list s ispunjenim obrascem »Odlazak« službenom veterinaru/kontrolnom tijelu.
- (2) Službeni veterinar/kontrolno tijelo na mjestu otpreme provjerava sukladnost ušnih markica i Putnih listova,
- (3) Službeni veterinar/kontrolno tijelo izdaje certifikat za izvoz,
- (4) Službeni veterinar/kontrolno tijelo upisuje podatke s obrasca »Odlazak« u JRG u skladu s člankom 21. točkom 1. ovoga Pravilnika te se kao razlog odlaska navodi izvoz.
- (5) Putni list prati govedo do odredišnog gospodarstva države uvoznice.
- (6) Ispunjeni obrazac »Odlazak« mora se čuvati najmanje tri godine od dana izvoza.

Premještanje goveda na sajam, prodaja na sajmu te povratak na gospodarstvo ukoliko govedo nije prodano

Članak 23.

- (1) Sajam se smatra određivim gospodarstvom koji ima svoj JIBG i IKG na koji dolaze samo goveda koja uvijek prati Putni list koji glasi na posjednika koji dovozi govedo na sajam.
- (2) Prilikom dolaska na sajam obrascem »Dolazak« posjednik prijavljuje prispjeće goveda te nadležna ovlaštena veterinarska organizacija ili službeni veterinar unosi podatak u JRG.
- (3) Za govedo prodano novom posjedniku, na sajmu će se u prisutnosti posjednika gospodarstva otpreme ispisati novi obrazac »Odlazak«, a registracija dolaska za novog posjednika obavlja se sukladno članku 20. ovoga Pravilnika (JIBG, IKG, broj odobrenja prijevoznika).
- (4) Ako govedo nije prodano na sajmu, podaci o odlasku/dolasku ispunjavaju se i unose u JRG na starog posjednika koji govedo vraća natrag na domicilno gospodarstvo.
- (5) Ovlaštenu veterinar ili službeni veterinar na sajmu sukladno odredbama ovoga Pravilnika registrira »Dolaske« i »Odlaske«.

Evidencija zaklanih goveda

Članak 24.

- (1) Klaonica može na klanje primiti samo označeno govedo koje prati Putni list s ispunjenim obrascem »Dolazak«, bez obrasca »Odlazak«, koji je predan ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji na mjestu gospodarstva otpreme.
- (2) Službeni ili ovlaštenu veterinar/kontrolno tijelo uspoređuje podatke na ušnim markicama goveda koje je dopremljeno na klaonicu s podacima iz Putnog lista i ostalih podataka na ispunjenom obrascu »Dolazak« koji prati govedo.
- (3) Ako su navedeni podaci sukladni, govedo se može zaklati.
- (4) Ako je nakon pregleda goveda te podataka s ušne markice, Putnog lista i drugih podataka na ispunjenom obrascu »Dolazak« utvrđena nesukladnost, službeni ili ovlaštenu veterinar/kontrolno tijelo poziva posjednika goveda da dokaže identitet goveda dopremljenog na klanje.
- (5) Ukoliko posjednik životinje iz stavka 3 ovoga članka ne može u roku od dva radna dana dokazati identitet, sljedivost i podrijetlo životinje, ona se neškodljivo uništava, bez odgode, pod nadzorom državnog veterinarskog inspektora ili službenog veterinara i bez prava na naknadu, u skladu s odredbom članka 31. stavka 2. Pravilnika o obveznom označavanju i registraciji goveda (»Narodne novine« broj 99/07 i 41/08).
- (6) Za sva goveda dopremljena na klanje službeni veterinar, ovlaštenu veterinar/kontrolno tijelo upisuje podatke u JRG u roku od najkasnije sedam dana od dana klanja odnosno prije nego što je meso stavljeno u promet.

(7) Putni list i obrazac »Dolazak« po dopremi goveda u klaonicu potpisuje ovlaštena osoba klaonice, a nakon upisa podataka u JRG, Putni list se u klaonici mora čuvati najmanje tri godine.

(8) Ušne markice se skidaju prilikom klanja te se nakon upisa podataka o klanju u JRG zajedno s obrascem »Evidencija zaklanih i uginulih goveda« iz Priloga VIII. ovoga Pravilnika dostavljaju u skladište HPA do 10. u mjesecu za prethodni mjesec.

(9) Očišćene i oprane ušne markice zaklanih goveda moraju se grupirati i pakirati po partijama klanja.

(10) U JRG se upisuju sljedeći podaci o klanju:

- odobreni broj klaonice;
- datum dolaska u klaonicu;
- datum klanja;
- JŽB zaklanog goveda;
- JIBG/IKG gospodarstva s kojeg govedo dolazi.

(11) U slučaju uvoza goveda namijenjenog klanju, a koja se kolju u roku od 20 dana ili u kraćem roku, ukoliko je to propisano drugim posebnim propisima, ili dolazi neposredno iz države članice Europske unije, a prije klanja nije registrirano u JRG, ovlašteni veterinar u klaonici mora u JRG upisati sljedeće podatke:

- identifikacijski broj životinje;
- datum rođenja goveda;
- državu izvoznicu;
- identifikacijsku oznaku gospodarstva (ID) odnosno naziv gospodarstva s kojeg govedo dolazi;
- spol goveda;
- pasminu goveda, ako je poznata;
- identifikacijski broj majke;
- odobreni broj klaonice;
- datum dopreme u klaonicu;
- datum klanja.

Uginuće goveda

Članak 25.

- (1) U slučaju uginuća životinje, posjednik je dužan odmah obavijestiti ovlaštenog veterinaru te postupiti po uputi veterinaru.
- (2) Ovlašteni veterinar posjedniku ovjerava otisnutim imenom i prezimenom te potpisom datum primitka obrasca »Odlazak« Putnog lista u nazočnosti posjednika.
- (3) Ovlašteni veterinar podatke koje je posjednik upisao na obrazac »Odlazak« o uginuću upisuje u JRG najkasnije u roku od sedam dana od dana uginuća.
- (4) Originalni ispunjeni obrazac »Odlazak« ostavlja posjedniku gospodarstva uginuća goveda, a ovlašteni veterinar ostavlja sebi po posjedniku ovjerenu kopiju (datum i potpis).
- (5) Ovlaštena veterinarska organizacija mora čuvati Putni list zajedno s obrascima »Odlazak« (ovjerena kopija) i »Dolazak« najmanje tri godine, a ušne markice i obrazac »Evidencija zaklanih i uginulih goveda« iz Priloga VIII. ovoga Pravilnika dostavlja se tromjesečno u skladište HPA.
- (6) Ovjereni obrazac »Odlazak« za uginulo govedo posjednik čuva na svom gospodarstvu najmanje tri godine.
- (7) S trupom uginule životinje postupa se u skladu s posebnim propisima, a u slučajevima kada se uzorkovanje uginulih životinja obavlja na sabiralištu ili kafileriji, za potrebe osiguranja sljedivosti, ušne markice moraju se ostaviti na životinji.
- (8) Očišćene i upakirane ušne markice iz stavka 7. ovog članka odgovorna osoba u kafileriji šalje u HPA do 10. u mjesecu za prethodni mjesec.
- (9) Kod mrtvorodenja teladi i uginuća goveda koja prije toga nisu označena postupa se u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, a registracija u JRG se obavlja putem Potvrde o označavanju gdje serijski broj potvrde o označavanju postaje JŽB.
- (10) U slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja zarazne bolesti postupak odjave životinje iz JRG jednak je kao i kod uginule životinje s time da se obje ušne markice se ostavljaju na uginuloj životinji o čemu službeni veterinar sastavlja zapisnik koji potpisuje posjednik te se dalje s tim markicama postupa na isti način kao s uginulom životinjom u skladu s posebnim propisima.

Točnost podataka

Članak 26.

- (1) Ako posjednik goveda sazna da podaci o govedima na njegovom gospodarstvu upisani u JRG nisu točni, može zahtijevati njihov ispravak preko nadležnog veterinarskog ureda.
- (2) Veterinarski inspektor ili službeni veterinar nakon zaprimljenog zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, nadzorom utvrđuje točnost navedenih podataka te o nepravilnostima obavještava upravu radi daljnjeg postupanja.

Registar goveda na gospodarstvu

Članak 27.

(1) Svi posjednici goveda, osim prijevoznika, na gospodarstvu moraju voditi ažuran RGG u pisanom ili elektronskom obliku, koji se nabavlja od ovlaštene veterinarske organizacije odnosno HPA, putem zahtjeva.

(2) Ako posjednici goveda vode RGG u elektronskom obliku, podaci iz RGG-a moraju se jednom mjesečno ispisati na elektronskom mediju koji onemogućuje naknadno prepravljanje podataka.

(3) RGG mora biti odobren od Ministarstva.

(4) Sve promjene o govedu moraju se ažurno odnosno najkasnije tri dana od nastale promjene upisati u RGG.

(5) RGG, ako se vodi u pisanom obliku, izdaje HPA.

(6) RGG sadrži sljedeće podatke:

1. o gospodarstvu:

(a) JIBG/ IKG serijski broj;

(b) ime i prezime odnosno naziv posjednika;

(c) adresu posjednika;

2. o svakom govedu na gospodarstvu:

(a) JŽB, datum rođenja, pasminu i spol;

(b) JŽB majke (u slučaju embrio transfera, broj biološke majke i nositeljice embrija);

(c) JŽB oca, ako je poznat;

(d) datum dolaska goveda na gospodarstvo;

(e) JIBG/ IKG serijski broj gospodarstva s kojeg dolazi te ime i prezime odnosno naziv i adresa prethodnog posjednika;

(f) datum odlaska goveda s gospodarstva te JIBG/IKG serijski broj gospodarstva na koje odlazi ili ime i prezime odnosno naziv i adresa novog posjednika ili odobreni broj klaonice;

(g) datum uginuća / usmrćivanja odnosno datum prisilnog klanja na gospodarstvu;

3. o inspekcijskom nadzoru:

– ime i potpis državnoga veterinarskog inspektora koji je obavio nadzor;

– datum nadzora.

(7) RGG se mora čuvati na lokaciji na kojoj se nalaze životinje.

(8) Svi ispunjeni RGG se moraju čuvati najmanje tri godine od dana kada je posljednje govedo napustilo gospodarstvo.

III. OVLAŠTENE ORGANIZACIJE

Ovlaštene veterinarske organizacije

Članak 28.

Ovlaštene veterinarske organizacije imaju sljedeća prava i obveze:

1. provoditi, organizirati i kontrolirati označavanje te registraciju životinja;
2. provjeravati, pripremati, tiskati i izdavati dokumentaciju po usklađenju podataka u JRG propisanu odredbama ovoga Pravilnika;
3. voditi evidenciju o izdanim putnim listovima u računalnoj bazi JRG-a;
4. postupati u odnosu na izgubljene ušne markice i Putne listove u skladu s odredbama ovoga Pravilnika;
5. arhivirati dokumente u skladu s odredbama ovoga Pravilnika u razdoblju od najmanje tri godine;
6. davati podatke iz JRG na zahtjev posjednika goveda;
7. dostavljati propisane dokumente u HPA;
8. postupati u skladu s odredbama propisa o zaštiti osobnih podataka;
9. koristiti podatke kojima imaju pristup u skladu s odredbama ovoga Pravilnika isključivo u svrhu provođenja ovoga Pravilnika;
10. primjenjivati »Upute o označavanju i registraciji goveda« koje izdaje HPA po odobrenju Uprave;
11. upozoravati posjednike goveda na nepravilnosti i pružati pomoć pri njihovom otklanjanju;
12. voditi propisanu evidenciju u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

Ovlaštena pravna osoba – HPA

Članak 29.

HPA ima sljedeća prava i obveze:

1. voditi ažurne evidencije označavatelja;
2. pripremati, tiskati, izdavati i distribuirati dokumentaciju propisanu odredbama ovoga Pravilnika;
3. distribuirati ušne markice naručiteljima;
4. brinuti o narudžbi ušnih markica za dobavljače ušnih markica;
5. voditi evidenciju o izdanim, upotrijebljenim, uništenim te izgubljenim ušnim markicama i putnim listovima;
6. na internetskim stranicama objavljivati »Upute o označavanju i registraciji goveda«, u kojima su opisane pojedinosti radi provođenja odredbi ovoga Pravilnika, uključujući način dostave podataka, uz prethodno odobrenje Uprave;
7. pratiti evidenciju podataka te o svim uočenim nepravilnostima, obavljenim pregledima i utvrđenim činjenicama izvještavati Upravu u skladu s ugovorenim obvezama.

Financiranje

Članak 30.

Troškove koji nastanu provođenjem označavanja i registracije goveda u skladu s odredbama ovoga Pravilnika snose posjednici goveda, vlasnici/korisnici sajмова i sabirnih centara, klaoničari i prijevoznici osim ako nije određeno da navedene troškove podmiruje Ministarstvo.

IV. DOBAVLJANJE I NARUČIVANJE UŠNIH MARKICA

Ušna markica za označavanje goveda

Članak 31.

(1) Izgled i oblik ušne markice za označavanje goveda propisan je u Prilogu I. ovoga Pravilnika.

(2) Ušna markica za označavanje goveda žute je boje, u donjem dijelu pravokutnog oblika, s izduženim gornjim dijelom. Na vrhu (šiljku) ušne markice istaknuta je oznaka Ministarstva (MPRRR). U drugom retku vidljiva je oznaka Republike Hrvatske (HR) i jedinstveni životni broj (JŽB) koji se sastoji od deset znamenki. U donjem retku vidno su istaknute zadnje četiri znamenke JŽB-a. Na licu a) ušne markice nalazi se bar kod veličine 8 – 10 mm, dok se na licu b) ne nalazi bar kod nego uvećane četiri znamenke JŽB-a, a na dnu ušne markice nalazi se prazan prostor na kojem se može upisati ime goveda. Na oba naličja a) i b) ušne markice nalazi se isti bar kod koji omogućuje elektronsko očitavanje JŽB-a.

(3) Označavanje goveda u skladu s odredbama ovoga Pravilnika obavlja se isključivo ušnom markicom na kojoj je otisnut prethodno odobren JŽB i sadržaj u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

(4) Ušna markica mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- biti plastična, bez oštih rubova i grubih površina, koji mogu dovesti do podražaja kože;
- biti izrađena od neškodljivog materijala, otpornog na starenje, vremenske i farmske uvjete;
- biti postojane boje i čvrstog spoja koji mora biti trajan najmanje 8 godina odnosno tijekom cijeloga životnog razdoblja životinje;
- biti metalnog vrha ili drugog materijala, koji je oštar i primjerene tvrdoće (ako se radi o plastici, minimalna tvrdoća vrha mora iznositi 75 Shore D tako da lako probode uho, a vrh mora biti čvrsto usađen u muški dio markice;
- materijal vrha ne smije biti korozivan radi onemogućavanja upale na mjestu uboda uha uz optimalne uvjete za zacjeljenje rane na uhu;
- spoj lica i naličja markice mora osigurati da se jednom stavljena markica ne može više skinuti bez da se pokida spoj odnosno tako ošteti da je markicu nemoguće ponovo upotrijebiti;
- tisak mora biti laserski odnosno takav da je čitljiv i postojan najmanje 8 godina odnosno tijekom cijeloga životnog razdoblja životinje, te ga nije moguće odstraniti struganjem ili uporabom kemijskih sredstava (otapala);
- biti takva da je označavatelj može lako staviti u uho, a za spajanje lica i naličja dovoljna je uobičajena sila koja osigurava da se dijelovi mogu spojiti. Nakon aplikacije ušna markica se mora lako ispustiti iz kliješta.

Upis u evidenciju dobavljača ušnih markica

Članak 32.

(1) Pravna ili fizička osoba koja namjerava dobavljati ušne markice, po objavljenom javnom pozivu za prikupljanje ponuda za upis u evidenciju dobavljača ušnih markica, dostavlja Ministarstvu ponudu.

(2) Po dostavljenoj ponudi, s ponuditeljima koji se obvezuju dobavljati ušne markice u skladu s odredbama ovoga Pravilnika Uprava sklapa ugovor te ih upisuje u »Evidenciju dobavljača ušnih markica«.

Dobavljači ušnih markica

Članak 33.

(1) Svi dobavljači ušnih markica moraju osigurati dobavljanje ušnih markica, zamjenskih ušnih markica te kliješta i igala za stavljanje ušnih markica.

(2) Dobavljač ušnih markica mora se odazvati na svaku narudžbu neovisno o količini i vrsti robe.

(3) Dobavljač mora voditi evidenciju o ušnim markicama koju je dužan čuvati najmanje tri godine te na zahtjev Uprave predložiti.

(4) Uprava kontrolira kvalitetu rada dobavljača ušnih markica.

Brisanje iz Evidencije dobavljača ušnih markica

Članak 34.

(1) Uprava može otkazati ugovor i prije isteka roka na koji je sklopljen, ako utvrdi da dobavljač obavlja povjerene poslove protivno ugovornim odredbama.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka dobavljač se briše iz Evidencije dobavljača ušnih markica.

Objava podataka o dobavljaču ušnih markica

Članak 35.

HPA u glasilima i na internetskim stranicama objavljuje podatke o dobavljačima ušnih markica, a posebice:

- ime/naziv i adresu dobavljača;
- podatke o ušnoj markici;
- cijenu i rokove isporuke;
- podatke o brisanju iz evidencije.

Naručitelji ušnih markica

Članak 36.

(1) Posjednik, koji sam označava životinje, na vlastitom gospodarstvu, mora naručiti ušne markice putem obrasca »Narudžba ušnih markica za označavanje goveda« iz Priloga VI. ovoga Pravilnika, a koji se može nabaviti u HPA ili ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji. Ispunjeni obrazac posjednik osobno ili putem ovlaštene veterinarske organizacije poštom ili faks-om ili u elektronskom obliku mora dostaviti HPA, koji ga nakon provjere, dostavlja dobavljaču, kojeg odabere posjednik.

(2) Označavatelji iz članka 5. stavka 1. točke 2. do 4. ovoga Pravilnika moraju ušne markice naručiti putem obrasca iz stavka 1. ovoga članka poštom ili faks-om ili u elektronskom obliku od HPA-a, uz naznaku odabranog dobavljača, koji nakon provjere, naručuje ušne markice od navedenog dobavljača. Označavatelji iz ovoga stavka uz navedeni obrazac moraju dostaviti narudžbenu.

(3) Dobavljač mora naručene ušne markice iz stavka 1. i 2. ovoga članka dostaviti HPA, koja ušne markice dostavlja označavateljima, koji su naručili ušne markice.

(4) Naručitelj ušnih markica odgovoran je za pravilnu pohranu zaprimljenih ušnih markica i evidentiranje njihove upotrebe, a zalihe neiskorištenih ušnih markica dužan je vratiti HPA.

(5) Odgovorna osoba odobrene klaonice, sukladno odredbama članka 21. ovoga Pravilnika dužna je osigurati preuzimanje IKK iz Priloga VII. ovoga Pravilnika koja će po podmirenju zavisnih troškova izdavanja iste, biti izdana od HPA.

(6) Svi trgovci životinjama registrirani za trgovanje životinjama dužni su osigurati preuzimanje IKG iz Priloga IX. ovoga Pravilnika na kojoj će biti naznačeno da se radi o trgovcu, a po podmirenju zavisnih troškova izdavanja iste, izdat će je HPA.

(7) Izdavanje kartica sukladno stavcima 5. i 6. ovoga članka odnosno preuzimanje kartica od korisnika klaoničara i trgovaca mora se obaviti najkasnije do 1. lipnja 2011.

V. NADZOR I MJERE

Obavljanje nadzora

Članak 37.

(1) Nadzor nad provođenjem ovoga Pravilnika obavljaju veterinarska i stočarska inspekcija u skladu s ovlastima određenim Zakonom o veterinarstvu i Zakonom o stočarstvu.

(2) Nadzor se obavlja na gospodarstvima koja drže goveda, kod posjednika goveda vlasnika sajmovi i sabirnih centara, klaoničara i prijevoznika te ovlaštenih veterinarskih organizacija, HPA i dobavljača ušnih markica, koji moraju nadležnom inspektorom omogućiti nesmetano obavljanje nadzora.

Izvešće o nadzoru

Članak 38.

Uprava 31. kolovoza svake godine dostavlja Europskoj komisiji godišnje Izvešće o obavljenom nadzoru na gospodarstvima u odnosu na označavanje i registraciju životinja na obrascu iz Priloga X. ovoga Pravilnika.

Mjere

Članak 39.

Ukoliko državni veterinarski inspektor/službeni veterinar utvrdi da posjednik ne postupa u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, može:

1. odrediti označavanje neoznačenih odnosno nečitko označenih goveda te privremeno zabraniti promet goveda, a po potrebi i drugih vrsta domaćim životinjama na tome gospodarstvu, dok posjednik ne otkloni utvrđene nepravilnosti u skladu s posebnim propisima;

2. ako posjednik ne dostavlja podatke o prometu goveda u JRG, privremeno, do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, zabraniti promet svim životinjama;

3. odrediti usmrćivanje i neškodljivo uništavanje životinje ako posjednik ne može dokazati njeno podrijetlo u roku od 2 radna dana;

4. odrediti vođenje obvezne evidencije u skladu s odredbama ovoga Pravilnika;

5. odrediti rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u odnosu na provođenje odredaba ovoga Pravilnika.

V. PRODULJENJE RAZDOBLJA ZA OZNAČAVANJE ODREĐENIH KATEGORIJA GOVEDA

Odobrenje za produljenje razdoblja za označavanje

Članak 40.

Uprava može odobriti produljenje razdoblja za označavanje goveda iz članka 7. stavka 1. ovoga Pravilnika na šest mjeseci u slučaju označavanja teladi s gospodarstava koja drže telad krava koje se ne koriste za proizvodnju mlijeka, te ako su ispunjeni uvjeti iz članka 41. stavaka 1. ovoga Pravilnika.

Uvjeti za dodjelu odobrenja

Članak 41.

(1) Uprava može odobriti produljenje razdoblja za označavanje goveda u skladu s člankom 40. ovoga Pravilnika pod sljedećim uvjetima:

(a) u slučaju gospodarstva sa slobodnim načinom držanja goveda na kojem se goveda uzgajaju u ekstenzivnim uvjetima, a mlijeko krava koristi za othranjivanje teladi;

(b) ako je područje na kojem se životinje drže izrazito prirodno izolirano zbog čega je smanjena mogućnost kontakta s ljudima;

(c) ako životinje nisu naviknute na redovan kontakt s ljudima i pokazuju izrazito agresivno ponašanje;

(d) ako se kod stavljanja ušnih markica na tele može točno utvrditi majka svakog teleta.

(2) Ministarstvo može odrediti dodatne kriterije, a osobito ograničiti dodjelu odobrenja propisanog člankom 40. ovoga Pravilnika, za pojedina zemljopisna područja ili određene pasmine goveda.

(3) U slučaju primjene odredaba ovoga Poglavlja i o dodatnim kriterijima iz stavka 2. ovoga članka Uprava obavještava Europsku komisiju.

Označavanje

Članak 42.

Na gospodarstvu kojem je dodijeljeno odobrenje iz članka 40. ovoga Pravilnika tele mora biti označeno ušnom markicom najkasnije:

1. do šestog mjeseca starosti;
2. kada se odvoji od majke;
3. u slučaju napuštanja gospodarstva.

Računalna baza podataka

Članak 43.

(1) Uprava u računalnoj bazi podataka iz članka 12. ovoga Pravilnika evidentira sva gospodarstva kojima je dodijeljeno odobrenje iz članka 40. ovoga Pravilnika.

(2) Posjednik mora, kod prijave rođenja svake životinje u skladu s člankom 7. stavkom 1. ovoga Pravilnika, izvijestiti Upravu o svakoj životinji koja još uvijek nije označena ušnom markicom u skladu s ovim Poglavljem II. ovog Pravilnika.

(3) Uprava u računalnoj bazi podataka evidentira životinje koje nisu označene ušnim markicama u vrijeme prijave rođenja iz stavka 2. ovoga članka kao neoznačene životinje.

Članak 44.

(1) Ministarstvo svake godine obavlja najmanje jedan nadzor na svakom gospodarstvu kojem je dodijeljeno odobrenje u skladu s člankom 40. ovoga Pravilnika.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ukida se u slučaju prestanka ispunjavanja uvjeta iz članka 41. ovoga Pravilnika.

Produljenje razdoblja za označavanje bizona

Članak 45.

(1) Uprava može produljiti razdoblje za označavanje goveda iz članka 7. stavka 1. ovoga Pravilnika na devet mjeseci u odnosu na bizone (*Bison bison spp.*).

(2) Produljenje iz stavka 1. ovoga članka ne smije utjecati na kvalitetu podataka u računalnoj bazi podataka.

Članak 46.

Produljenje u skladu s člankom 45. ovoga Pravilnika odobrava se ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. radi se o životinjama vrste *Bison bison spp.*;

2. ušne markice se stavljaju, kada je telad odvojena od majki, najkasnije do devetog mjeseca starosti. Napušta li tele gospodarstvo na kojem je rođeno prije navedene starosti, ušna markica se stavlja prije napuštanja gospodarstva.

VI. SUSTAV OZNAČAVANJA BIKOVA NAMIJENJENIH ZA SUDJELOVANJE NA KULTURNIM I SPORTSKIM DOGAĐAJIMA

Članak 47.

Odredbe ovog Poglavlja primjenjuju se na bikove namijenjene za sudjelovanje na kulturnim i sportskim događajima te koji su registrirani u matičnim knjigama sljedećih organizacija:

(a) u odnosu na pasminu Raza bovina de Lidia, za životinje rođene u Španjolskoj:

- »Asociación nacional de ganaderías de Lidia«,
- »Asociación de ganaderos de Lidia unidos«,
- »Agrupación española de reses bravas«,
- »Unión de criadores de toros de Lidia«;

(b) u odnosu na pasminu Brava, za životinje rođene u Portugalu, »Associação de Criadores de Toiros de Lide«;

(c) u odnosu na pasminu Brave ili de combat, »Association des éleveurs Français de taureaux de combat« i u odnosu na pasminu Camargue or Raço di biou, »Association des éleveurs de la Raço di biou«, za životinje rođene u Francuskoj (uključujući njihove križance).

Članak 48.

Životinje navedene u članku 47. ovoga Pravilnika moraju biti:

(a) označene se na jedan od sljedećih načina:

- korištenjem dvije plastične ušne markice;
- korištenjem jedne ili dvije metalne ušne markice i istovremeno s paljenim žigom;
- korištenjem jedne ušne markice te istovremeno s paljenim žigom.

(b) ušne markice mogu se s životinja iz stavka 1. ovoga članka namijenjenih navedenim događajima ukloniti prije premještanja na mjesto u kojem se organizira takav događaj ili prilikom odbića. Kada se ušne markice uklanjaju prilikom odbića, životinje se istovremeno moraju označiti paljenim žigom.

(c) obje ušne markice moraju biti kod posjednika životinja iz stavka 1. ovoga članka u skladu s važećim propisima. U slučaju premještanja navedenih životinja na unutarnjem tržištu Europske unije obje ušne markice moraju se staviti na životinje ili moraju pratiti životinje tijekom svakog premještanja.

(d) između svih elemenata u sustavu označavanja i registracije goveda mora biti uspostavljena odgovarajuća veza na način koji jamči njihovu međusobnu usklađenost i točnost.

Članak 49.

Prilozi I. do VIII. tiskani su u dodatku ovoga Pravilnika i čine njegov sastavni dio.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 50.

Do imenovanja službenih veterinaru u skladu s odredbama Zakona o veterinarstvu poslove službenih veterinaru iz ovoga Pravilnika obavljaju ovlašteni veterinaru.

Članak 51.

Putni listovi za goveda izdani prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika važeći su do prijave prvog premještanja uz popunjene obrasce prijave »Odlaska« i »Dolaska« sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 52.

Svi subjekti uključeni u sustav označavanja i registracije goveda moraju udovoljiti zahtjevima propisanim ovim Pravilnikom najkasnije do 31. kolovoza 2011. godine.

Članak 53.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o provođenju obveznog označavanja i registracije goveda (»Narodne novine«, broj 99/07, 41/08 i 135/08).

Članak 54.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu 1. rujna 2011. godine.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članak 9. stavak 2. ovoga Pravilnika stupa na snagu danom ulaska Republike Hrvatske u članstvo Europske unije.

Klasa: 011-02/10-01/154

Urbroj: 525-06-1-0568/11-6

Zagreb, 23. svibnja 2011.

Potpredsjednik
Vlade
Republike
Hrvatske i
ministar
poljoprivrede,
ribarstva i

ruralnog razvoja
Petar
Čobanković, v. r.

PRILOG I. – PRILOG X.